

در میزگردی با حضور فعالان صنعت پتروشیمی بررسی شد

گرداب قیمت دستوری

پتروشیمی هرمز

روزان نقشبندی - روزنامه نگار / ایران از نظر تعداد واحدهای پتروشیمی در میان کشورهای بزرگ جهان قرار دارد، اما زمانی که فرآورده‌های پتروشیمی در چهارچوب قیمت دستوری عرضه می‌شوند، سازوکار طبیعی بازار دگرگون شده و پایداری اقتصادی پالایشگاه‌ها در معرض فشار قرار می‌گیرد. تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد قیمت تعیین شده از سوی سیاست‌گذاران معمولاً از قیمت بازار فاصله دارد و کمتر است. این موضوع نه تنها بر کیفیت محصولات اثر می‌گذارد، بلکه مسیر نوآوری، سرمایه‌گذاری و توسعه محصولات جدید را نیز محدود می‌کند؛ بنابراین نوسان قیمت، بخشی جدایی‌ناپذیر از بازار جهانی است و در زمان فریز قیمت، هماهنگ‌شدن صادرکنندگان صنعت پتروشیمی ایران با بازار بین‌المللی سخت می‌شود. این مباحث در میزگردی با حضور مهرداد عباد، عضو کمیسیون انرژی اتاق ایران و روح‌الله شهیدی‌پور مدیر تاپیکو بررسی شده که در ادامه می‌خوانید.

■ نرخ واقعی خوراک و قیمت تحمیلی، محیط عملیاتی شرکت‌ها را به «بلک‌باکس تصمیمات اداری» تبدیل کرده که این وضعیت هم بر ارزش سهام و هم بر سودآوری کلی گروه‌ها در بورس تهران تأثیر منفی گذاشته است. در عمل، این سیاست نه تنها حمایت از صنعت نیست، بلکه مانع رشد و رقابت جهانی شرکت‌های بزرگ پتروشیمی ایران نیز شده است.

■ اگر ممکن است شما هم به این سؤال پاسخ دهید که قیمت دستوری چه مشکلاتی را برای فعالان این بخش ایجاد کرده است؟

● **مهرداد عباد:** به صورت کلی، کارنامه سیاست‌های مربوط به قیمت‌گذاری دستوری که از طرف دولت‌های مختلف اجرا شده، نشان می‌دهد در اکثر صنایع این سیاست‌گذاری‌ها ناموفق بوده و موجب ایجاد اختلال در بازار شده است، همچنین در بحث پتروشیمی نیز ما شاهد همین موضوع هستیم. در خصوص

■ با توجه به اینکه در سال‌های اخیر قیمت دستوری فرآورده‌های پتروشیمی نارضایتی‌هایی را از سمت فعالان این حوزه به همراه داشته، نظرتان را در مورد اثرات مستقیم و غیرمستقیم قیمت دستوری نرخ خوراک پتروشیمی‌ها بر رقابت محصولات ایرانی در بازارهای جهانی توضیح دهید؟ این قیمت دستوری باعث چه چالش‌هایی در بازار داخلی شده است؟

● **روح‌الله شهیدی‌پور:** سیاست قیمت‌گذاری دستوری خوراک نه تنها مزیتی برای صنعت پتروشیمی ایجاد نکرده، بلکه طی سال‌های اخیر به صورت مستقیم به کاهش حاشیه سود، بی‌ثباتی مالی و تضعیف رقابت جهانی شرکت‌ها و افزایش قاچاق محصولات داخلی منجر شده است. از نگاه ما در صنعت، وقتی نرخ خوراک بدون منطق اقتصادی و توجه به شاخص‌های جهانی تعیین می‌شود، شرکت‌ها توان برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت خود را از دست می‌دهند. قیمت دستوری باعث شده برنامه‌ریزی مالی و ارزی پتروشیمی‌ها با ریسک بالا مواجه شود و همچنین تفاوت بین

ایران

۸۲